

Samenvatting LOWI-advies 2016-05

Verzoeker heeft geklaagd over een rapport, dat (mede) is geschreven door Belanghebbende en dat gedragingen van Verzoeker betreft. Volgens Verzoeker is het rapport niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen, heeft Belanghebbende zijn beoordeling van Verzoeker niet deugdelijk onderbouwd en is aan Belanghebbende te wijten dat de media met het rapport aan de haal zijn gegaan.

De CWI heeft overwogen dat het rapport geen wetenschappelijke publicatie is en ook niet onder de academische verantwoordelijkheid van de betreffende universiteit is geschreven. Het Bestuur heeft de klacht conform het advies van de CWI ongegrond verklaard. Daarna heeft Verzoeker bij het LOWI een verzoekschrift ingediend.

Hieronder worden de meest relevante bezwaren van Verzoeker weergegeven:

- Verzoeker is het niet eens met de overweging dat het rapport geen wetenschappelijke publicatie is en niet is geschreven onder de academische verantwoordelijkheid van de betreffende universiteit. Volgens Verzoeker staat het wetenschappers zo vrij om zich enerzijds in hun commerciële bijbanen te profileren als wetenschapper en het anderzijds niet al te nauw te nemen met de wetenschappelijke integriteit van hun werk;
- Verzoeker vraagt het LOWI om zich uit te spreken over de vraag of het beoordelen van de wetenschappelijke integriteit van het werk van wetenschappers in een commerciële context onderwerp van advies door het LOWI zou moeten zijn.

Hieronder worden de meest relevante overwegingen van het LOWI weergegeven:

- van de beoordeling van de wetenschappelijke integriteit van werk van wetenschappers in een commerciële context kan alleen sprake zijn wanneer dit werk kan worden gekwalificeerd als “wetenschapsbeoefening”. De enkele omstandigheid dat werk afkomstig is van een wetenschapper is onvoldoende voor de conclusie dat dit werk ook wetenschapsbeoefening is;
- Verzoeker kan in zoverre worden gevolgd dat het onwenselijk is wanneer werk dat naar aard en inhoud wél moet worden gekwalificeerd als wetenschapsbeoefening desondanks niet kan worden getoetst aan de regels van wetenschappelijke integriteit, om de enkele reden dat de deeltijdwetenschapper dit werk heeft gedaan binnen de kaders van een andere organisatie dan binnen de kaders van de wetenschappelijke instelling waaraan hij eveneens is verbonden. Dat is vooral bezwaarlijk wanneer de deeltijdwetenschapper bij werk binnen de kaders van zijn hoofdbetrekking expliciet melding maakt van zijn (deeltijd)aanstelling bij de universiteit en daarmee wellicht verwachtingen wekt over de (wetenschappelijke) kwaliteit van dit werk;
- wat hiervan verder zij, in de eerste plaats zijn de universiteiten zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen, implementeren en handhaven van integriteitsbeleid, en het is ook aan hen om te bepalen hoe ruim de reikwijdte van hun Klachtenregeling is. De Klachtenregeling van de betreffende universiteit is in dit opzicht beperkt: het Bestuur heeft ervoor gekozen om

geen academische verantwoordelijkheid te willen dragen voor werk dat onder verantwoordelijkheid van een andere organisatie wordt verricht;

- nu evident is dat het rapport niet is geschreven binnen de academische omgeving en de deeltijdaanstelling van Belanghebbende bovendien zeer gering in omvang is, kan het Bestuur worden gevolgd. Het rapport valt buiten de reikwijdte van de Klachtenregeling en kan niet worden getoetst aan de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening. Daarbij is ook het onderstaande van belang;
- uit verschillende adviezen van het LOWI volgt dat onder omstandigheden ook “buitenuniversitaire activiteiten” kunnen vallen onder de werking van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, mits deze activiteiten kunnen worden aangemerkt als wetenschapsbeoefening;
- de vraag is of het rapport naar zijn aard en inhoud kan worden opgevat als wetenschapsbeoefening. Daarbij is relevant dat Belanghebbende is gevraagd om onderzoek te doen naar aanleiding van berichten in de media over mogelijke misstanden, dat het rapport ziet op concrete gedragingen van onder meer Verzoeker en dat de onderzoeksbevindingen casus gedreven zijn. Dit kan niet worden gelijkgesteld aan het formuleren van wetenschappelijke conclusies naar aanleiding van wetenschappelijk onderzoek;
- er is geen wetenschappelijke probleemstelling geformuleerd, er wordt niet verwezen naar eerdere wetenschappelijke onderzoeksresultaten en een wetenschappelijke publicatie in een wetenschappelijk tijdschrift is duidelijk niet beoogd. Het rapport beschrijft een concrete situatie zonder te pretenderen dat deze kennis generaliseerbaar of extrapoleerbaar is, noch worden er algemene conclusies uit getrokken. Het rapport is niet gericht op het wetenschappelijk forum, noch gericht op een breed publiek van ontwikkelde leken met als doel wetenschappelijke vindingen onder de aandacht te brengen. Verder blijkt nergens uit dat het rapport is bedoeld om bij te dragen aan het vermeerderen van de wetenschappelijke kennis. Dat in één paragraaf een beschouwing is gegeven vanuit een meer wetenschappelijke invalshoek, is onvoldoende om het rapport alsnog als wetenschapsbeoefening aan te merken.
- dat betekent dat toetsing aan de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening niet aan de orde is. Ook om deze reden is het verzoek ongegrond.

Het LOWI heeft het Bestuur geadviseerd om het besluit ongewijzigd over te nemen als definitief besluit.

Het Bestuur heeft op 28 juni 2016 een besluit genomen in overeenstemming met het advies van het LOWI.